

Η Πάτρα τίμησε τους 10.000 σφαγιασθέντες από τους Τούρκους Πατρινούς, το 1821 (ΦΩΤΟ)

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Πατρών](#)

Την Ε΄ Κυριακή των Νηστειών κάθε χρόνο, τιμάται η μνήμη των 10.000 περίπου Πατρέων που εσφάγησαν, εσουβλίσθησαν, άλλα φρικτά βάσανα υπέστησαν και ως δούλοι επωλήθησαν, θύματα όλοι τους της Τουρκικής θηριωδίας και βαρβαρότητας, από την Κυριακή των Βαΐων 3 Απριλίου, έως και την Μεγάλη Παρασκευή του 1821.

Η ημέρα αυτή και ο εορτασμός της μνήμης των χιλιάδων Πατρέων, των υπό των Τούρκων αναιρεθέντων, περιεβλήθη με Συνοδικό Κύρος, κατόπιν Αποφάσεως της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, δι' ενεργειών του [Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πατρών κ. Χρυσοστόμου](#).

Το πρώτο μέρος του Εορτασμού πραγματοποιήθηκε το Σάββατο, 5 Απριλίου με την λιτανευτική πορεία τιμής και μνήμης των αθώων θυμάτων και μαρτύρων υπέρ πίστεως και πατρίδος.

Αρχιερατικό Συλλείτουργο

Την Κυριακή, 6 Απριλίου, στον Ιερό Ναό του Αποστόλου Ανδρέου Πατρών, ετελέσθη Αρχιερατικό Συλλείτουργο, προεξάρχοντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου κ. Ιεροθέου, Αντιπροέδρου της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, Εκπροσώπου του Μακαριωτάτου **Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερωνύμου** και της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος.

Στον κατάμεστο από ευσεβή Λαό μεγαλοπρεπή ιερό Ναό, συγκινητική ήτο η παρουσία των Πατραϊκών Συλλόγων με τις Εθνικές Ενδυμασίες, που πλαισίωσαν το ιερό **Μνημόσυνο** και το δίσκο με τα κόλυβα, που ήτο ηυτρεπισμένος στο μέσο του Ιερού Ναού. Ο Σεβασμιώτατος στην ομιλία του ανέφέρθη στην παρουσία των Συλλόγων αυτών και ιδιαίτερα στους Μωραΐτες εν Χορώ, οι οποίοι με την ευλογία του Σεβασμιωτάτου ξεκίνησαν αυτούς τους εορτασμούς και συντονίζουν το όλο τελετουργικό, υπό την αιγίδα της Ιεράς Μητροπόλεως.

Στην ομιλία του ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πατρών, ευχαρίστησε ευγνωμόνως τον Μακαριώτατον Αρχιεπίσκοπον Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ.

Ιερώνυμον και την Ιεράν Σύνοδον και τον Σεβασμιώτατον **Μητροπολίτην Ναυπάκτου** και Αγίου Βλασίου κ. Ιερόθεον, Εκπρόσωπον του Μακαριωτάτου και της Ιεράς Συνόδου, τον οποίον εχαράκτήρισε κόσμημα της Εκκλησίας της Ελλάδος και όλης της Ορθοδοξίας, μέγáλον θεολόγον και πολυγραφόταν εκκλησιαστικόν άνδρα, ο οποίος με την λαμπρά βιοτή και πολιτεία του, τον θεολογικό του λόγο και την γραφίδα του διδάσκει, οδηγεί και εμπνέει.

Στη συνέχεια ο Σεβασμιώτατος ανεφέρθη στο **ιστορικό της φρικτής σφαγής των Πατρέων**, μάλιστα μέσα από ιστορικές μαρτυρίες που συγκλονίζουν τους μελετητάς της ιστορίας, όπως:

«...Τίς γυναῖκες μαζί μέ τά παιδιά τους, τούς πωλοῦσαν ὡς κοπάδια αἰγῶν καί προβάτων. Τό ἔμποριο τοῦτο καθὼς καί τό ὑφιστάμενον ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἐρειπίων τῶν Πατρῶν διενεργεῖτο ὑπό τῶν Ἑβραίων, τῶν Βοεμῶν καί τῶν Ἀγγλων» (Πουκεβίλ).

«... Οὐδέποτε παρετηρήθη θέαμα τόσον φρικῶδες! Πτώματα ἄνευ κεφαλῶν, μέλη διεσπαρμένα, τεμάχια σαρκῶν, ἐδείκνυον τά ἴχνη τῆς ὁδοῦ, ἣτις ἦγεν εἰς τό κέντρον τῶν ἀνθρωποφάγων. Ἐκεῖ ὠλίσθαιεν ὁ διαβάτης πατῶν ἐπὶ ἔλους ἐκ πεπηγότος αἵματος κεκαλυμμένου ὑπό σποδοῦ» (Πουκεβίλ).

«...Ἕλληνες ἀνασκολοπισμένοι ἐξέπνεον βραδέως, παραδίδοντες ἑαυτοὺς τῇ Βασιλίδι τῶν ἀγγέλων. Ἀναγνωρίζουσι μεταξὺ τῶν μαρτυρούντων ἱερεῖς προσευχομένους ὑπὲρ τῶν δημίων» (Σπηλιάδης).

«...Ἡ ἐμπορικώτερη καί πλουσιότερη πόλις τῆς Πελοποννήσου, ἡ μία ἐκ τῶν δύο ἐπαναστατικῶν ἐστιῶν καθ' ἣν πρῶτον ὑψώθη τό σύμβολον τῆς ἐλευθερίας, κατεστράφη ἐκ πρώτης ἀφετηρίας, παραδοθεῖσα εἰς τό πῦρ καί τὴν λεηλασίαν» (Σπυρ. Τρικούπης)

«...Οἱ Τοῦρκοι κατασφάζουν σάν ζῶον ὅποιον βλέπουν στό διάβα τους. Ἡ μανία εἶναι τόση ὥστε δέν κάμουν διάκριση γένους καί ἡλικίας. Γυναῖκες τίς σέρνουν ἀπὸ τά μαλλιὰ πρὸς τό φρούριο. Στὴν παραλία ἐπικρατεῖ συνωστισμός. Ἄλλοι πέφτουν στὴ θάλασσα ἀναζητώντας βάρκες διαφυγῆς πρὸς τὴ Ζάκυνθο. Μέχρι τό βράδυ θάνατος ἔχει σκορπισθεῖ στὴν Πάτρα.

Οἱ σφαγές, οἱ διώξεις καί οἱ ἄρπαγές συνεχίζονται μέχρι τὴν Μεγάλῃ Παρασκευῇ. Πλήθῃ οἰκογενειῶν αἰχμαλωτίζονται. Γυναῖκες ἀτιμάζονται καί φονεύονται. Ἄλλες πωλοῦνται σκλάβες. Τέφρα, τέφρα, ἔμεινε ἡ Πάτρα». (Διον. Κόκκινος).

«...Αἱ παραλῖαι, οἱ ἄγροί καί οἱ χάνδακες τῆς πεδιάδος, ἐπληρώθησαν ἀνδρῶν, γυναικῶν καί παιδίων. Ὅποιον οἱ Τοῦρκοι, συνελάμβαναν ἢ κατεκρεοῦργουν, ἢ ἔρριπτον χαμαὶ καί ἔσφαττον ὡς ζῶον. Τὰ θυσιαστήρια τοῦ Θεοῦ μετέβαλον εἰς ἀποπάτους καί εἰς καταγῶτια ἀσελγείας. Τὰς ἁγίας εἰκόνας τῶν Ναῶν συντρίβοντας καθύβριζον καί διὰ τῶν ἱερῶν ἀμφίων περίβαλον τοὺς κύνας. Πατέρα δέ καί υἱόν, τόν Μῆτρον Βεγουλόπουλον, ἀνασπείραντες ἤναψαν πυράν καί τοὺς αἰχμαλώτους Ἕλληνας ἐβίασαν, ἵνα ψήσωσι τούτους, τόν ἕνα κατόπιν τοῦ ἄλλου». (Φιλίμων).

«Ἐκεῖνες τίς ἡμέρες πληροφορήθηκα ὅτι ἔφτασαν στὴν Πόλῃ (Κωνσταντινούπολῃ) σακκιά μέ 2.500 ζευγάρια αὐτιά ἀπὸ τὴν σφαγὴ τῶν Ἑλλήνων τῆς Πάτρας καί ὅτι μποροῦσε νὰ δῇ κανεὶς αὐτά τά πολεμικά τρόπαια στοῖβες μπροστὰ στὴν πύλῃ τοῦ

σεραγιού.

Πίστευα πώς ήταν φήμες, ανατολίτικα παραμύθια. Καί ὅτι ἂν τέτοια δημόσια ἔκθεση μπορούσε νά γίνη σέ περασμένους αἰῶνες θά ἦταν ἀδύνατο νά συνεχίζεται στήν ἐποχή μας αὐτό τό βάρβαρο ἔθιμο. Τά αὐτιά ἦταν τρυπημένα καί κρέμονταν ἀπό σπάγγους. Μαζί μέ κάθε μύτη εἶχαν κόψει ἐπίσης τό πάνω χεῖλος καί ἕνα κομμάτι ἀπό τό μέτωπο. Μαζί μέ τά πηγούνια ὑπῆρχαν τό κάτω χεῖλος καί γενειάδα. (R. Walsh Ἱερέας τῆς Ἀγγλικῆς Πρεσβείας τῆς Πόλης, γιά τίς σφαγές στήν Πάτρα.)

Μνημόσυνο των σφαγισθέντων Πατρών

Στο τέλος της Θείας Λειτουργίας, ετελέσθη το ἱερό **Μνημόσυνο των σφαγισθέντων Πατρών**, χοροστατούντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου κ. Ιεροθέου, ο οποίος στην εμπνευσμένη ομιλία του, αφού ευχαρίστησε τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Πατρών, ετόνισε την σημασία αυτού του λαμπρού εορτασμού τιμής και μνήμης των θυμάτων της Τουρκικής θηριωδίας και μετέφερε τις ευχές και τις ευλογίες του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερωνύμου και της Ιεράς Συνόδου.

Μεταξύ των άλλων ο Σεβασμιώτατος Ναυπάκτου ανέφερε τα εξής:

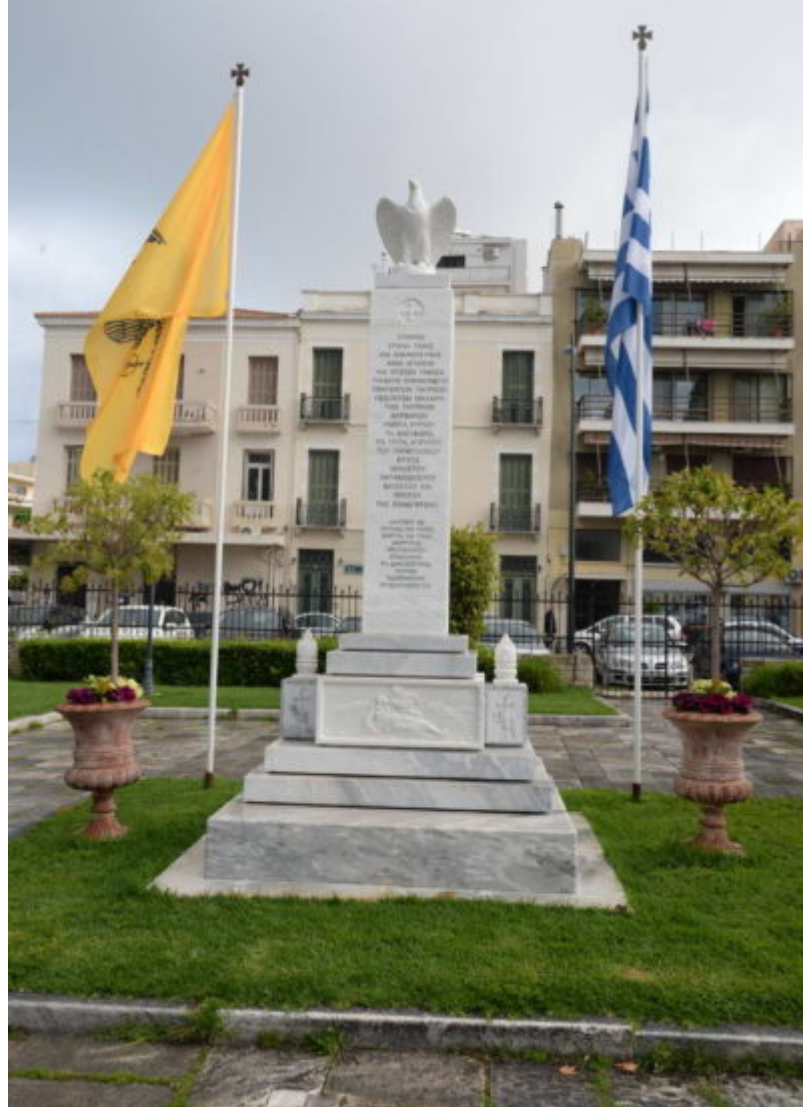
«Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Πατρῶν καί ἀγαπητέ ἐν Χριστῷ ἀδελφέ κ. Χρυσόστομε, ὡς Ἐκπρόσωπος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί

πάσης Ἑλλάδος καί τῶν Μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, μεταφέρω τίς εὐχές, τίς εὐχαριστίες καί εὐλογίες τοῦ Μακαριωτάτου καί τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, γιά τήν λαμπρά αὐτή τελετή τήν ὁποίαν ἐπιτελεῖτε εἰς μνήμην τῶν 10.000 σφαγιασθέντων Πατρίων κατά τήν διάρκεια τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821... Ὅλοι οἱ ἀδελφοί σας καί ὁλος ὁ Λαός γνωρίζει ὅτι εἶστε φιλόθεος καί φιλόανθρωπος. Εἶστε φιλοπάτωρ, εἶστε φιλόπατρις, καί φιλίστωρ. Ἀγαπᾶτε τήν ἱστορία καί τήν πατρίδα καί τό ἀποδεικνύετε αὐτό συνεχῶς. Ὅπως ἀκριβῶς φαίνεται ἀπό τίς λαμπρές ἐκδηλώσεις πού ἐτελέσατε ἐχθές, ἀλλά καί σήμερα μέ τό ἱερό Μνημόσυνο. Εἶναι ἕνας νόμος τῆς ἱστορίας, ὅτι ἄλλοι γράφουν ἱστορία καί γιά ἄλλους γράφει ἡ ἱστορία. Αὐτό ἰσχύει πολλές φορές. Ὑπάρχουν ἀγωνιστές πού ἔχυσαν τό αἷμα τους καί δέν τούς γράφει ἡ ἱστορία. Περιπίπτουν στήν λήθη. Ἐνῶ ἀναφέρονται ἄλλα πρόσωπα καί κυρίως ἱστορία γράφουν διάφορα πρόσωπα, πού εἶναι ἡγέτες, πού ἔπαιξαν κάποιον σημαντικό ρόλο, εἴτε, πολιτικό, εἴτε διπλωματικό, εἴτε στρατιωτικό, εἴτε ἀκόμη ἐπαναστατικό. Σέ κάποιες περιπτώσεις ἀγνοεῖται ὁ Λαός. Ἐσεῖς σήμερα, ἀναδείξατε αὐτό τό μεγάλο γεγονός τοῦ Λαοῦ, ὁ ὁποῖος ξεσηκώθηκε καί μέ τό αἷμα του ἐπότισε τό δέντρο τῆς ἐλευθερίας. Διότι, ὅπως ὅλοι γνωρίζομε ἡ Ἑλευθερία εἶναι ἕνα μεγάλο δένδρο, ξεκινᾷ ἀπό ἕνα σπόρο, ἕνα σπόρο θρησκευτικό, ἐθνικό, πολιτικό. Ὁ ἄνθρωπος ποθεῖ τήν ἐλευθερία, δέν θέλει νά εἶναι κάτω ἀπό ζυγό. Αὐτό τό δέντρο χρειάζεται νά ποτισθῇ ὄχι μέ νερά, ἀλλά μέ τά αἷματα, καί γι' αὐτό ἡ εὐχή πού θά ἀναγνώσουμε μετά ἀπό λίγο, ἀναφέρει: «Τά τίμια αὐτῶν αἷματα τήν ἐλευθερία ἀρδεύουσιν».

Ἐμεῖς ἔχομε χρέος νά θυμώμαστε ὅλους ἐκείνους οἱ ὅποιοι ἀγωνίστηκαν γιά τήν ἐλευθερία τήν ὁποία ἀπολαμβάνουμε ἐμεῖς, ἀλλά καί ἐμεῖς νά εἴμαστε ἄξιοι συνεχισταί τέτοιων προγόνων καί τῆς ἐλευθερίας. Νά ἀγαπᾶμε τήν ἐλευθερία, τόσον τήν προσωπική, ὅσον καί τήν κοινωνική, τήν οἰκογενειακή ἀλλά καί τήν ἐθνική ἐλευθερία. Ὡς γνωστόν ἰσχύει κάποιος νόμος καί στήν δική μας ἐκκλησιαστική παράδοση. Ὅταν κανεῖς δηλαδή, δίδει τό αἷμα του, τότε λαμβάνει τά δῶρα ἀπό τόν Θεό. Δηλαδή. «Δῶσε αἷμα γιά νά λάβῃς πνεῦμα». Δέν μπορεῖ κάποιος νά ἀπολαμβάνῃ αὐτά τά ἀγαθά, ἐάν καθημερινά δέν χύνει τό αἷμα του καί δέν δίδει τήν ἀγάπη του γιά τόν Θεό καί τήν Πατρίδα καί γιά τούς ἀνθρώπους...»

Εν συνεχείᾳ σχηματίστηκε λιτανευτική πομπή καί ενώπιον τῆς στήλης μνήμης καί τιμῆς των θυμάτων, τήν ὁποία ἀνήγειρε ἡ Ἱερά Μητρόπολις Πατρῶν, ἀνεπέμφθη ἐπιμνημόσυνος δέησις καί κατετέθησαν στέφανοι.

Παρέστησαν ο Υφυπουργός Πολιτισμού κ. Ιάσων Φωτήλας, Εκπρόσωποι, Πολιτικών, Στρατιωτικών Αρχών και Φορέων και πλήθος κόσμου.

